

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

A kézdívásárhely városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr, negyedévre 1 frt 20 kr. — Egyes szám ára 5 kr. Községek, tanítók, iparosok és Egyesületek, melyek egyenként, ha előfizetnek, 4 frtért kapják a lapot.

Felelős szerkesztő: Dobay János.

Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, a szerkesztőséghez (Dobay János Kézdi-Vásárhelytől) intézendők.

Kiadóhivatal: K.-Vásárhelytől az ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájában, hová a hirdetéseknek s előfizetési pénzek küldendők.

Nálunk és tulnan.

(Dsk.) Mig itt, a mi kicsi országunkban a paczifikáló béke munkája széles medrét nyitotta meg az államunk létérdekeivel összhangzásban lévő fejlődési prozesszusok, s mig itt parlamentünkben a beszédes tettek rég várt aerája köszöntött be, addig tulnan, a monarchia másik felében, nem csak a politikai visszavonás esalhatatlan betegségei nyilvánulnak, hanem a társadalmi, sőt a felekezeti szétzüllés eltagadhatlan s végzettszerű fejleményei sodródnak a borulás útján a végfeloszlásig.

Sokkal mélyebben fekvőbbek e kóros elváltozások magvai s csirái, semhogy bármely kormányzat, ha csak az előbbieket óriási botlásait meg nem történte nem teszi (a mi tiszta abszurdum) a forrongó ellentéteket, a melyek már nem csak az amugy is kétséges faji hegemoniák, hanem magát a birodalom egységét veszélyeztetik, elsimítani képes legyen.

Mindenesetre első sorban és helyen áll odaát a nemzetiségi viszály, melynek megszüntetésében sehogy sem tudnak előre jutni. A német pártok bizalmi férfiai, miként ez köztudomásu, megegyeztek abban, hogy tartományonként formulálni fogják a németek nemzeti és politikai követeléseit.

Ez megtörtént. Nemrég a bizalmi férfiak gyűlést tartottak Bécsben s egy albizottságot küldöttek ki azzal az utasítással, hogy a különböző munkálatokból oly egyöntetű programot állítsanak össze, melyet valamennyi német ellenzéki párt és pedig tartományi különbség nélkül a magáénak vallhatna. Nem könnyű ez a feladat s bár a munkálatakat erősen titokban tartják, nem nehéz kitalálni, miben rejlik a főnehézség. Abban, hogy egészen más a németek helyzete azokban a vegyes nyelvű tartományokban, hol a németek többségben vannak, minő pl. Stájerország és azokban, hol kisebbségben vannak, minő például Csehország. Az előbbieken a német érdek az, hogy a többség minél jobban érvényesüljön a kisebbséggel szemben. Az utóbbiakban a kisebbség minél hathatósabb megvédését óhajtanák. Ez az oka a nagy titkolódzásnak, továbbá az, hogy a mostani Thun-kormány, mely a csehekre s a többi szlávokra támaszkodik, még alkudozásokba sem akarnak bocsátkozni, hanem azt szeretnék, ha ezt a kormányt sikerülne megbuktatni. Egy új német-barát kormány azután könnyebb volna oly programot érvényre juttatni, mely valamennyi német pártot kielégitené.

A mostani osztrák kormány a maga

részéről szintén halogatja annak a tervének keresztülvitelét, hogy a nyelvkérdést a 14. §. alapján császári rendelettel szabályozza. Kisebb, a közigazgatás körében tett engedményekkel igyekezik jó hangulatban tartani a türelmetlenkedő szlávokat, a németekkel szemben pedig várakozó állásba helyezkedik. Ily viszonyok közt a reichsráti munkaképességének helyreállítására semmi kilátás sincs és biztosra vehető, hogy a kiegyezést is rendeleti uton kell majd életbe léptetni. Az ellenzéki pártok közt, melyek a német pártok programmalakító működésébe bevonva nincsenek, ezalatt egy nevezetes mozgalom indult meg. Tömegesen kezdtek áttérni a protestáns vallásra. Az a jelszavuk: „El Rómától! Ez alatt azonban az értendő, hogy „El Ausztriától! E mozgalom úgy a kormány, mint az egyházi hatóság körében mondhatni megdöbbenést keltett. A kormány azzal igyekezik ellene hatni, hogy sorra betiltja azokat az egyleteket, a melyek közvetlen vagy közvetve ezt a mozgalmat támogatják. Gruscha bibornok bécsi érsek pedig pásztorlevelet bocsátott ki, melyben inti a katolikus németeket, hogy ne hagyják magukat elesébbítatni. A Németországhoz buzgó osztrák németekben azonban erősebb a nemzeti rokonszenv, mint

TÁRGZA.

Tulvilági fénykép.

Nem vagyok eléggé író, hogy leírhatnám Gábor barátom fájdalmát, mikor elvesztette imádott feleségét. A híres szemorvos és ez a fenkölt nő rövid, de boldog házasságuk alatt teljesen egymásnak éltek s így érthető volt, hogy a különben is rendkívül szenzibilis férfi mélyen érezte veszteségét. Mintha kihalt volna minden, ami a világhoz kötötte, a keresett orvos nem törődött többé betegeivel, s egyetemi előadásait sem tartotta meg. Csak egészen fájdalmának élt, szemlélatómást öregedve.

Barátait sem akarta látni. Legmeghittebb barátja Bálint is csak nehezen tudott hozzáférni, ha állapota felől akart tudakozódni.

Egy napon azzal alarmírozta Bálint egyetemi tanártársait, hogy Gábor hirtelen megvakult... S ami még különösebbé tette ezt az esetet és zavarba hozta az összes szemtudósokat: a vak tanár szemhártyáján a legkisebb változás sem volt észlelhető. Szegény Gábor barátunk, mintha boldogabbnak érezte volna magát e naptól fogva. Mintha elenyészett volna végtelen fájdalma; nem bántódott többé, nem jajgatott felesége után, hanem úgy beszélt róla, mint egy kedves előről, aki csak rövid időre elköltözött tőle s kit nemsokára viszont fog látni.

Ha van tulvilági viszontlátás, hát ez Gábor számára elég hamar beköszöntött. Mert mióta nyugodtabb lett s visszanyerte lelke vidámságát: —

csodálatos — testi ereje rohamosan fogyott s néhány hét múlva meghalt.

En és Bálint jelen voltunk halálánál, Gábor kifejezett óhajtásához képest. Néhány perczcel a vég bekövetkezése előtt érkezünk az elsötétített szobába, hol barátunk feküdt. Alig hihettük, hogy azok a fényes szemek elvesztették látóképességüket; valami boldog kifejezéssel a messzeségbe pillantani látszottak, mig előtte álló alakunk nem tükröződött bennük. Gábor arca boldog mosolylyal egészen átszellemült, aztán barátunk visszahanyatlott, halva volt.

Bálint in'ett, s elhagytuk a halottas szobát. A szomszédos szobában az elhunytak még néhány meghitt barátja várakozott reánk. Ezek előtt Bálint fölolvasta Gábor utolsó akaratját, melyben a következőket mondja:

„A lefolyt néhány hónap alatt szerzett tapasztalataim oly rendkívüliek, hogy nem merem őket közzétenni, nehogy örülnek mondjanak. Pedig remélem, hogy halálom után a boncsolás ki fogja deríteni, hogy e sorokat teljesen ép elmével írom le. Mikor néhány évi határtalan boldogság után elvesztettem imádott nőmet, törekedtem elviselni nagy fájdalmamat. Azonban ami szerencsétlenségemet növelte, az a körülmény volt, hogy nem bírtam magam elé idézni nőm alakját s arcvonásait. Rég elfelejtett közömbös emberek alakját mindig tisztán láttam magam előtt, mig legdrágább kincsemnek, mintha minden vonása eltűnt volna elméből. Az erőlködés, hogy az imádott lényt visszavarázsoljam lelki szemeim elé, szinte beteggé tett s alig bírtam aludni.

Abban az időben hirtelen különös érzés fogott el. Egészen biztosan éreztem, hogy itt van, velem egy szobában, fölém hajolva, engem figyelve.... nőm lelke... Nem árulta őt el semmi fizikai lény, semmi nesz, s mégis biztosan tudtam, hogy itt van. Kutattam száz és száz tudományos könyvben, hogy e tudat jelenségeinek magyarázatát találjam, de hiába.

Már szinte kétségbe estem, mikor váratlanul kulesot kaptam a rejtély megfejtésére. Egyszer, amint megint éreztem nőm jelenlétét, hiába iparkodván alakját felfedezni, véletlenül agy kis üvegmedeneze felé pillantottam, melyben néhány aranyhalaeska ficzkádozását régóta figyeltem. S láttam, hogy ezek a rendkívüli félelem jeleivel egy szegletbe húzódnak. Nem volt a szobában semmi, ami ezt a félelmüket indokolta volna. Lehetséges-e, hogy a szellem jelenléte, mely szemem előtt rejtve van, az ő szemükkel észlelhető?!

Kezdttem tanulmányozni az aranyhalak látószervét. A látás nem egyéb, mint a világosság és az árnyék észrevétele. Ha világosságot egy prizmán át eresztünk, ez széttörik különböző színekre, de van a vörös és violaszínen túl olyan is, melyet szemünk nem bír felfogni, de melynek létezését vegytani uton be lehet bizonyítani. Ily módon lehet égi testeket fényképezni, melyeket nem láthatunk, mert már rég nem világítanak. Szemünk tehát meglehetősen tökéletlen szerszám. Lehetséges-e, hogy bizonyos állatok szeme érzékenyebb, mint az emberi szem?

Ezen az u'on folytattam most tanulmányaimat s törekedtem, különböző színes lenesék kombinációjával egy apparátust előállítani, mely szemem látó-

az ősi vallásukhoz való ragaszkodás s ha nem valószínű is, hogy az áttérési mozgalom igen nagy tömegeket ragadjon magával, de azok, a kik a viszonyokat ismerik, még az eddiginél is nagyobb számú áttérésekre vannak elkészülve.

Mily óriási megnyugvással tekinthetjük mi a zülléssel szemben a magunk honosolidáló működését, mely főrészen annak a liberalizmusnak élő talajából fakadt, a mit a Széll-kormány az eddiginél is hathatósabb módon igyekszik érvényesíteni.

A kormányzat szelleme.

Véget ért az appropriációs vita is, tehát meg lehet állapítani a mérleget. Mindenekelőtt ismételnünk kell, hogy az ellenzék, hiven a megállapodásokhoz, mit sem tett, ami késedelmet okozott volna. Szorított álláspontja megjelölésére és semmit sem vont a vitába, ami nagyobb ellentéteket, vagy éppen elkeseredéseket idézhetett volna elő. Csúpan Ugron Gábor tett ebben kivételt, a mennyiben kissé forszírozva követelte Bánffyban alterégóinak, a vármegyékben és Tisza szellemének, a parlamentben, eltávolítását és a miniszterelnökhöz azt a kívánatot intézte, hogy válaszfalat állítson fel a mult és jelen között.

Nem árulunk el titkot, midőn állítjuk, hogy Ugron követelése oly események reflexei, melyek a kulisszák mögött tényleg lejátszódnak. Az ellenzék megmaradt képviselők, valamint azok is akik a kompromisszum előtt apozíciót csináltak, most pedig a szabadelvű párt tagjai, úgy látszik, úgy képzeltek maguknak az új irányt, hogy Széll Kálmán miniszterelnök egy ideig odaadja a firmáját, hogy annak védelme alatt mindaz megtörténhessen, a mire ők aspirálnak. Ez aspirációk egyike volt: nagy változás a megyei közigazgatás személyzetében, melynél első sorban, hogy ne mondjuk: kizárólag, az ő régi pártbíveiket kellett volna figyelembe venni. A főispánok egész sorát proskribálták, de — a várt evolúció csak nem akart megindulni. A következő ennének az lett, hogy megkezdődött az agitáció és a befolyásolási kísérletek. A második következmény volt: az ellenagitáció és az ellentétes befolyásolási kísérletek. Közül állt, mint szikla a tengerben, a belügyminisztérium vezetésével is megbízott miniszterelnök. Mindenfelé barátságosan,

képességét hatványozza. Ez sok kísérletezés után sikerült is. Optikai apparátusom elkészült. Egy éjjel, hogy felébredtem, éreztem megint nóm jelenlétét. Fogtam a készüléket s szemem elé helyeztem. Egy pillanatig szinte elkábultam a rendkívüli világosságtól. Aztán leirhatatlan színekben láttam elhunyt nóm arcát. Önkénytelenül feléje ugrottam, az apparátus leesett szememről, a lencsék ezer darabra törtek... De a fényes kép minden kellemével ott maradt szemem előtt. Félíg önkívüli állapotba estem, melyből feleszméltem, mikor az ajtó felől neszt hallottam. Arra néztem, de nem láttam egyebet, mint nóm arcvonásait. Akkor még nem tudtam, hogy megvakultam. Pedig úgy volt, az imádott lény képe tulragyogott minden földi szint. Ez a kép itt maradt mindhalálomig. Azt hiszem, ezek a különös színek a szemhártyát elváltoztatták, miért is kérem, hogy halálom után rögtön megvizsgáltassék, hogy ily módon állításom valódisága bebizonyíthatassék.

Barátunk ulolsó kívánságát hiven teljesítettük. Nem akarom vizsgálatunk részleteit elmondani. Elég, ha arra szorítkozom, hogy Gábor barátunk szemében két „optogramot“ vagyis természeti (?) fényképet találtunk, melyek az elhalt nóm arcvonásait mutatták. Ezen optogramokat a fényképezés segítségével nagyobbítottuk és sztereoszkópba helyeztük. Ezen keresztül észrevettük egy női fej homályos képét, akár egy be nem fejezett festmény rajzát. Nehéz, de el kell hinnünk, hogy ez a kép — tulvilági fénykép.

T. B.

de határozottan visszautasította a befolyásolást és csak oly változásokat helyezett kilátásba, melyek mellett országos, vagy legalább helyi érdek szól. Ha ez nem okozott is észrevehető surlódásokat, időnként mégis keletkeztek apró lehangoltságok és csalódások. Ekkor jött az appropriációs vita s az ország tárogatója, vagy mint Barta Miklós írja egyszer: „parlament nyelve,“ Ugron Gábor, a maga módja szerint, a helyzet szűcsővé tette magát. Bánffy alterégóinak eltávolítása a megyékből, Tisza szemének eltávolítása a parlamentből, — kiáltá a nagy székely. Ámde nem így volt gondolva a paktum. A mostani és a volt ellenzék hívei sokkal kisebb töredékét teszik a nemzetnek, hogy sem egy kormány egyedül ő rájuk támaszkodhatnék. Így az erőszak uralmának legrosszabb módja keletkeznék, mely különben nem lenne tartható. Tisza szellemét a parlamentből kiűzni, — ez a kívánsága Ugronnak mégis csak nagyon naivan hangzik. A szellemet nem lehet kézzel megfogni. Ha azt az ajtón kiűzik, ezer más nyíláson ellenállhatlanul visszajön. Ha egyik nyelvét kiszakítják, nő neki ezer másik s annál hangosabban, hallhatóbban s behatódóbban beszél, minél inkább el akarják őt háritani. A nép egyáltalán nem tudja megérteni a Tiszák, apa és fiu, örökös üldözését. Az apa három lastrumon át volt miniszter. Valóban oly nagy bűn ez, hogy nem lehet megbocsátani annak a férfinak, kinek mint elsőrangú államférfiúnak kiváló hazafias érdemeit ellenségei daczára a történelem kétség nélkül kellően fogja méltányolni? A fiúról állítják, hogy miniszter akar lenni. Hát oly bűnös ez az ambíció és híjával van egy fiatal erőben levő, erős akaratu és igen tehetséges politikuskul minden jogosultságnak? Mindkettejük törekvése, hogy a politika menetére befolyást gyakoroljanak, nem oly bűnös valami, mint odaállítani szeretik, mert mindenkinek, aki a kormány ügyeit vezeti s a felelősséget viseli, elég ítélőképességgel kell bírnia, hogy megítélhesse, minek lehet helye programja keretében s mit kelljen visszautasítania. A mostani miniszterelnök bir ezzel az ítélőképességgel. Bizhatunk benne és ő is bízik magában. Ezért jelentette ki Ugron aposztrofálására fennhangon és határozottan: „A kormányzat szelleme le van téve programomban!“ E program szellemében szívesen befolyásoltja magát nem csak a Tiszák, hanem az Ugronok által is, mert az szellem az ő szelleméből s minden egyebet, jöjjön jobbról vagy balról, el fog utasítani, mert különben eltérítené őt a maga elő tűzött iránytól.

A székely iparkamarából.

(Folytatás.)

(746.) Olvastatik a nagyméltóságú kereskedelemügyi miniszter ur leirata, melyben a kamara m. é. 3576. számú ama felterjesztésére, hogy a székelyudvarhely-csikszeredai vonal mielőbbi megépítése iránt intézkedni méltóztassék, értesíti ő nagy méltósága a kamarát, hogy ezen kérelmet ez idő szerint nem találta teljesíthetőnek, miután az 1895. évi VII. törvényezikk alapján felállított munka program értelmében mindenek előtt a szászrégenmadéfalvi fővonal építendő meg s e vonal folyamatban levő munkálatának befejeztéig a székely vasuthálózat többi vonalainak építése foganatba nem vehető.

Megjegyzí ő nagyméltósága, hogy a kamara által sürgetett összeköttetés létesítését minden esetre az a körülmény is késleltetni fogja, hogy Csikvármegye utólagosan visszavonta azt a hozzájárulást, melyet annak idején, midőn a székely vasutak helyi érdekü alapon tervezettek, e vasutak céljaira megszavazott s mely hozzájárulás az 1895. évi VII. t. cz. indokolása szerint a szóban levő hálózat megépítése esetére is, a költségek részbeni fedezeteként számításba vétetett, mihez képest a költségfedezetben beállott hiány pótlásáról kellend gondoskodnia.

A leirat ama része, a mely a székely kör vasut mielőbbi kiépítését helyezi kilátásba örömmel vétetik tudomásul. Tekintettel azonban arra, hogy ezen vasutaknak a folyó évre kilátásba helyezett építése még mindeddig el nem kezdett: fölirat intézése határozatlik a kereskedelemügyi miniszter urhoz, miszerint

kegyeskedjék úgy intézkedni, hogy a szászrégenmadéfalvi vonal építése még ebben az évben és pedig mielőbb megkezdessék, minthogy ezen vasuthoz már tovább nem halasztható fontos közgazdasági érdekek fűződnek.

A leiratban közölt azon körülmény, hogy Csikvármegye visszavonta a székelyudvarhely-csikvári vasut építéséhez való hozzájárulását, sajnálkozással tölti el a kamarát. Határozatlik ennél fogva, hogy erre nézve is kéressék a kereskedelemügyi miniszter ur, hogy a költség hiány fedezetéről és ezen vonalnak is mielőbbi kiépítéséről gondoskodni méltóztassék.

(1102.) Az elnök utalva a kereskedelemügyi miniszter urnak m. é. augusztus hó 26-án 45082. sz. a. kelt s a kamarának ugyancsak mult évi szeptember havában tartott teljes ülésének napirendjén tárgyalt leiratára, melyben kifejezést ad annak, hogy a székelyföldi képviselők által az özkormányhoz benyújtott emlékiratban tett javaslatához képest a maga részéről is kívánatosnak tartja, hogy a székelyföldön a gyáripár meghonosíttassék, mirészen a kamarát megfölelő eljárásra kérte; — jelenti, hogy ezen leirat kapcsán a kamarától nyert megbízás folytán az ez iránti akció megindítása s vezetésére bizottságot szervezett volt, melyet a m. é. december 20-án tartott rendes ülésben a kamarának be is jelentett.

Ezen bizottság azóta szorgalmas munkásságot fejtett ki és most abban a kellemes helyzetben van, hogy egy — a kamara titkára által kezdeményezett gyapjufonó gyárra vonatkozó konkrét javaslatat terjesztheti a teljes-ülés elé és felhívja a titkár, hogy a bizottság erre vonatkozó munkálatának eredményét és javaslatát adja elő.

Sz. Szákás Póter titkár jelenti, miszerint a székelyföldön gyárak létesítése ügyében kiküldött bizottság ülésein több figyelemre és kivételre méltó eszme merült föl s ezek között egy Marosvásárhelyt felállítandó gyapjufonó-gyár eszméje is. Minthogy ennek létrehozatala ez idő szerint a legvalószínűbbnek mutatkozik, a bizottság legelső sorban ez irányban terjesztette ki a munkálatát és erre vonatkozó ajánlatokat szerezvén be, a legelőnyösebb ajánlat szerint a következő adatok birtokába jutott:

Egy 300 orsós ilyen fonóda felállítása — mely évente minimális számításal 250 métermázsra fonalat állítana elő — balekerülne mintegy 25 ezer frtba. Az elérhető évi jövedelme ezen gyárnak tenne szigorú számítás mellett mintegy 22000 frtot; az évi üzemben tartási költsége pedig számítás szerint 14000 frtot; mely két utóbbi összeg egybevetése után 8000 frt tiszta haszonra mutatkozik kilátás.

(Folyt. köv.)

Tanügy.

Könyvismertetés.

A magyar tanítószág törvénykönyve, vagy mondjuk bibliája a Dr. Szabó Mihály kir. tanfelügyelő szerkesztette „Tanítók (Tanítónők) jogai és kötelességei“ című nagybecsű mü 3-ik kiadásban jelent meg. Szükségessé tette ez új kiadást ama körülmény, hogy a 2-ik kiadás megjelenése után kibocsátott mintegy 300 új körrendelet a tanügyi adminisztrációt annyira átalakította, hogy a nevezett könyv korábbi kiadásai teljesen használhatatlannak s így az új kiadás beszerzése még azokra nézve is elkerülhetetlen szükségét képez, a kik a megelőző kiadások birtokában vannak.

Sietünk a tanítószág e megbecsülhetetlen könyv új kiadására figyelemessé tenni s csak megemlítjük, hogy beosztása egészen eltér a megelőzőktől, s hogy az újabb rendeletekkel és törvényekkel szorosan kibővíve, átalakítva jelent meg, de nem dicsérjük. Egy ilyen mü, mely rövid pár év alatt öt ezer példányban kelt el, maga-magát dicséri. Aztán ma már nincs, nem is lehet magára valamit adó, önértékes tanító, aki e müvet ne ismerné s vagy a saját, vagy iskolája részére beszerezni ne igyekezett volna. Ki ne törekednék jogai és kötelességei ismerésére? Vagy a tanítók jogait és kötelességeit az iparos, az erdész, a pénzügyi tisztviselő ismerje?

Hány eset fordul elő, hogy egyes tanítók a „Néptanítók Lapja“ szerkesztőjétől kérnek ügyesbajos dolgokban tanácsot, ki rendesen utasítja,

hogy vegye meg a Dr. Szabó Mihály könyvét s abban mindenről alapos, kimerítő tájékoztatást szerezhet.

A könyv, bár bővített kiadásban jelent meg, ára mégis csak 2 ft 60 kr., s kapható szerzőnél Nagy-Enyeden. Ha valakinek az ár egyszerre való beküldése terhére lenna, kivételesen beleegyezik a szerző, hogy az összeg két részletben fizetessék. Szintén szerzőnél megrendelhetők a tanügyi adminisztrációra nézve elkerülhetetlen következő művek: „Népoktatásügyi községi közigazgatás” és „Népoktatásügyi teendők határidő jegyzéke.” Előbbinek 2 ft 20 kr., utóbbinak 1 ft, az ára. A ki mindhárom művet egyszerre rendeli meg, öt forintért megkaphatja s 1 ftos havi részletekben is törlesztheti.

M. Sz. J.

Ujdonságok.

— **Lapunk kiadóhivatala** és a nyomda helyiséget cserél. A költözökös miatt lapunk legközelebbi száma csak május 4-én jelenhet meg. Ezért tisztelt előfizetőink szíves elnézését kérjük.

— **Kinevezés.** A belügyminiszter Háromszék vármegyében a nagy-borosnyói anyakönyvi kerületbe anyakönyvvezető helyettesé Csia Balázs jegyzőt nevezte ki.

— **Áthelyezés.** A király Mika Ottó segessvári kir. járásbíróági albirónak a sepsiszentgyörgyi kir. járásbíróasághoz, eddigi minőségében, saját kérelmére leendő áthelyezését megengedte.

— **Időjárásunk** csak olyan, mint nálunk szokott lenni: augusztusi hőség után fagy következik. Így történt ez a múlt hét végén is. Tropikus hőség után felkelt az Ojtoz szele s vasárnap reggelre hólepel borította be a hegyeket s juttatott a hóból a rónaságra is. Ennek aztán egy alapos dér lett a következménye, mely nem sok hasznára vált a virágzásnak indult gyümölcsfáknak. Azután az ég kiderült s a levegő lassankint melegedni kezdett, de a jótékony eső egyre késik.

— **Halálozás.** Kézdivásárhelyi özv. Kovács Istváné f. hó 26-án reggel hosszas szenvedés után elhalt. Egy nagy kiterjedésű tekintélyes család siratja a derék urnó halálát, ki életében, mint anya és mint nő példásan töltötte be hivatását. Több gyermeket nevelt fel, kik mindnyájan előkelő helyet foglalnak el a társadalomban s virágzó népes családot hagytak maga után. Halálát családján kívül nagy számu rokonság siratja. Áldás és béke poraira!

— **Főgymnasium Kézdi-Vásárhelyen.** Wlasics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszternél április 25-én Potsa József, Háromszék megye főispánja, és Benke Gyula országgyűlési képviselő vezetésével Kézdi-Vásárhely város küldöttsége tisztelt, kérelmezvén a jelenleg 4 osztályú kézdi-vásárhelyi gymnasiumnak 8 osztályú, teljes gymnasiummá való kibővítését. A miniszter a küldöttségnek adott válaszában megígérte az ügy tanulmányozását és lehető figyelembe vételét. A küldöttség ugyanebben az ügyben Zsilinszky Mihály államtitkárnál is tiszteltgett.

— **Hymen hírek.** Molnár György kézdivásárhelyi kereskedő f. hó 24-én tartotta esküvőjét Szalay Gizella kisasszonnyal Szalay Elek nyug. pénzügyőri biztos leányával. — Schnellka József kézdivásárhelyi tagosító mérnök-segéd április 25-én házasságot kötött városunk egyik legszebb hölgyével Tóth Ilka kisasszonnyal, Köllönte Mózes ev. ref. egyházmegyei főgondnok tartott leányával. — Áldást kívánunk mindkét házassághoz.

— **Kiderített bűnök.** Egy jeles rabló bandát derített ki a napokban a kézdivásárhelyi és alsócsi csendőrség. Az utóbbi időben Alsócsi községekben számtalan betörés és lopás történt anélkül, hogy a tetteseket a legszorgosabb nyomozás után is kipuhatolnilehetett volna, míg végre egy elnyűtt csizma nyomra vezetett s a kiterjedt bünszövetkezetről a lepel lehullott. Részletesen nem sorolhatjuk elő az a sok körmon font lopást, mit e rabló banda elkövetett s csak annyit említhetünk meg, hogy eddig 20 lopás derítettett ki, körülbelül 3050 ft károsaságban. A legutóbbi lopások amik a csendőrséget nyomra vezették a következők: 1. F. év márc.

26-án éjjel betörték a csik-szentmártoni kir. járásbíróaság helyiségebe s onnan 584 ft értékben pénz és érték tárgyakot loptak el. 2. Február 1-én káson-altizi Hatházi Áron mászárszékét törték fel s közel 100 ft áru hust loptak el. 3. Április 10 és 11-ike közötti éjjelen K. Váshelytől a Csiszár Pál üzletébe törték be s 512 ft értékű pénzt és érték tárgyakat emeltek el. 4. Április 13-án éjjel csik-szentmártoni Mihály András boltjába behatolva 119 ft értéket loptak el és 555 ft értékű árut is összehoztak, de a bolt mellett lakó Cseh Vilmos a zajra felébredt s revolverével 3-szor az ablakon kilőtt, mire a tettesek elmenekültek, de egyik közülük csizmáját sietében ott felejtette s ez a csizma az egész banda vesztét okozta. A csendőrkök ugyanis nyomozva, András János káson-impéri csizmadiától megtudták, hogy a csizma ő csinálta, de hogy ki vette meg tőle, nem tudja. Elmentek egy Szász József nevű gyanus káson-ujfalvi emberhez, kinek házábanál egy Csűrös Antal nevű embert találtak meztelenül, ki azt állította, hogy csizmáját a Pál Tamás istállójába hagyta, mi azonban nem volt igaz. A gyanus embereket nyomban letartóztatták s megindult a vallatás s a legszélesebb körű házkutatás, mely meglepő eredményeket idézett elő. Kotro János községi albiró, Csűrös Miklós községi esküdt, Csűrös Mózes, Csűrös Antal, Szász József telkén több lopott tárgyat megtaláltak s a vádlottak hosszabb vallatás után a lopások nagyrésztét beismerték. Elrejtve még egy láda arzenikumot és egy csomó dinamitot is találtak a csendőrkök, melyek közül az első a búkszádi üveggyárból s a második Köllönte László káson-ujfalvi lakostól lopott el. A nyomozás rendén kiderült, hogy a bünszövetkezet vezetője maga a Kotro János községi albiró volt, ki maga adta meg a kellő utasítást a bandának. Nevezetesen a csik-szentmártoni járásbíróaság kirablására ő adta meg az impulzust s látta el hasznos utasításokkal a jó madarakat, felbízattván, hogy vegyenek mintát az ő Wertheim szekrényének zárjáról, mert ez nagy hasznukra leend a betörésnél, s azok fából csináltak is mintát. A betörések keresztül vitelénél igen jeles szerepet játszott Csűrös Miklós községi esküdt is, ki rendszeren két csövű puskával őrködött, hogy meg ne lepessenek s ha valaki véletlenül arra jár bizonyára életével fizetett volna. Érdekes a nyomozatnak azon momentumai is, hogy a banda — miután sok ideig büntetlenül üzte garázdkodkodását — elhatározta, hogy végezetül olyan helyen fog kereskedni, hol igen sok pénzt talál s e célra Csiszár Pál kereskedését szemelték ki, hogy Szász József magának előzetesen vásárlás közben egy kis hely ismeretét szerzett. F. hó 10-én tehát szekérrel lejötték Káson-ujfaluból Kézdivásárhelyre s éjjel 12 órakor hozzá fogtak a munkához. Ebben Szász József, Csűrös Mózes és Csűrös Antal s végül a jeles esküdt Csűrös Miklós vettek részt. Itt az ajót felfeszítették, a kassza kulcsot a szokásos helyen megtalálva, a pénzszerkezt felfnyitották s a mi elvihető volt, elvitték. Mire a munkával készen valának, reggel 4 óra lehetett s akkor mentek át a városra s épen nincs kizárva a lehetősége annak, hogy ami éber rendőrségünk valamelyik tagjának szerencsés jó reggelt is kívántak. Ez feltehető, de nincs bizonyítva. Denique a jól szervezett s rendkívül ügyes rablóbanda lépre került és ez kizárólag a csendőrség fáradhatatlan és meglepő szakértelemmel kereszttől vitt nyomozásának tulajdonítható, melyet Bardocz András kézdivásárhelyi, Bordás Lázár és Adorján János alsócsi őrmesterek vezettek s Csákány Mihály, Ambrus Péter, Molnár István, Biró János és Dezső József csendőrkök vettek részt benne. A bűn szövetkezetből eddig 8-an vannak letartóztatva, ugymint Kotro János községi albiró, Csűrös Miklós esküdt, Csűrös Mózes, Csűrös Antal, Szász József, id. Csobot József, ifj. Csobot József és Fülöp Mózes.

— **A brassó-kézdi-vásárhelyi és sepsi-sztgyörgy-csik-gyimesi vonalakon** június 15-étől szeptember 15-éig vásár- és ünnepnapokon Tusnádtól Brassóig egy új vegyesvonat inditattik, mely Tusnádtól este 6 óra 57 percz, Sepsiszentgyörgyről este 7 óra 47 perczkor indul és Brassóba az Aradon át Budapest felé közlekedő gyorsvonathoz csatlakozólag este 10 óra 4 perczkor érkezik.

— **Osztálysorsjegyek vételére ajánljuk** az általánosan ismert és jó hírnévnek örvendő Lukács Vilmos (Budapest, V., Fűrdő-utca 10.) bankházát,

hol az osztálysorsjátékra vonatkozó mindennemű kérdésben szívesen kap mindenki felvilágosítást, valamint kívánatra játéktervezetek azonnal ingyen és bérmentve megküldetnek.

Kimutatás.

(Folytatás.)

A vármegyei törvényhatósági közgyűlés által 103. jkvi pont alatti határozat alapján Gábor Áron emlékoszlopára elhelyezendő új márvány tábla beszerzési költségeire befolyt gyűjtésekről.

Béldi László Budapestről: 10 ft.
Előljárásság gyűjtése Aldobolyról: Benke Pál Fülöp Sándor, Opra József, Boda Dénes, Péter Mihály 10—10 kr.

Előljárásság gyűjtése Angyalosról: Angyalos község képviselő testülete 5 ft. Besenyő község 3 ft. Schmidt Ede Eresztvény 1 ft.

Előljárásság gyűjtése Arkosról: Göncz Mózes, Szabó Sándor 10—10 kr. Orbán Ágnes 5 kr. Szász Borbála 50 kr. Kárpáti Ignác 10 kr. Kárpáti József 10 kr. Arkos község 1 ft. Szabó György 5 kr. Nagy József 10 kr. Bedőházi György 5 kr. Bedőházi Sámuel 5 kr. Barabás Károly 10 kr. Tegző Sándor 10 kr. Köntös Pál, Gelei Mózes, Ifj. Lőrincz Antal, Bedőházi Áron 5—5 kr. Barabás András 10 kr. Barabás Pál 5 kr. Ifj. Barabás Sándor 10 kr.

Előljárásság gyűjtése Bikfalváról: Zakariás Pál 10 kr. Dancsuj Ágnes, Zsigmond Lajosné, Harkó Józsefné 5—5 kr. Bene György, Bene Mózes, Pál István 10—10 kr. Bikfalva község pénztára 5 ft.

Előljárásság gyűjtése Búkszádról: K. E. 50 kr. Hartetem Lajos 20 kr. N. N. Hanna, Demeter Albert, Kádár István, Antal János, Kádár Ferencz, Antal István 10—10 kr.

Egerpatak község 70 kr.

Előljárásság gyűjtése Gidófalváról: Bitay György 10 kr. Vajna Károly 50 kr. Vider Vilmos 10 kr. Vajna Dénes 20 kr. Apor János 30 kr.

Előljárásság gyűjtése Ilyefalváról: Ilyefalva községből 10 ft 53 kr.

Előljárásság gyűjtése Kálnokról: Bedő Dániel 50 kr. Dávid Mózes, Szász Lajos 5—5 kr. Gyöngyösi József, Schlementin Mór, Tóth Miklós 10—10 kr. Ifj. Mihály András, Régeni György, Téglás Benjámin, Bedő Anna 5—5 kr. Bedő Balázs 3 kr. Utó Bálint 2 kr.

Előljárásság gyűjtése Komollóról: Komolló községből 40 kr.

Előljárásság gyűjtése Kőkösrről: Zsigmond András, Zsigmond Ferencz, Serester Dénes, Orbók Sándor, Juhász Gábor, Furesa Mihály, Ilyés E. Mihály Ifj. Vojkuj József, Plugor András 5—5 kr. Id. Molnár József 10 kr. Lőrincz Dénes 20 kr. Teleki József 5 kr. Komanicz Sándor 5 kr. Ifj. Sigmund Lajos 10 kr. Ifj. Soós György 5 kr. Nagy Bálint 3 kr. Plugor Tamás 5 kr. Liszer Adolf 10 kr. Kilyéni József 20 kr.

Előljárásság gyűjtése Kőröspatakról: Kocsis Józsefné 10 kr. Jakabos Mihályné 5 kr. Téglás Mihályné 20 kr. Id. Kalla András 10 kr. Stámur János 10 kr. Tischler György 10 kr. N. N. 5 kr. N. N. 10 kr. Bedő Andrásné 10 kr. Fejér Károly 20 kr. N. N., Szántói, Biró András, N. N. 10—10 kr. N. N. 1 ft. N. N. 10 kr.

Előljárásság gyűjtése Laborfalváról: Zajzon Antal, Sőcs Tamás 25—25 kr. Márkos Andrásné 10 kr. Márkos Mihályné 10 kr. Özv. Vida Józsefné 25 kr. Kiss Sándorné 25 kr.

Előljárásság gyűjtése Bodokról: Orbán Ferencz 5 kr. Bóres György, Lichtenstein Manó, Teleki Gábor 10—10 kr. Bartók Zsigmond 20 kr. Özv. Bartók Zsigmondné 10 kr. Erdős László 10 kr.

Előljárásság gyűjtése Málnásról: Málnás községből 75 kr.

Előljárásság gyűjtése Szotyorról: Özv. Nagy Károlyné 50 kr. Bartha Mihály 5 kr. Csiszár Viktorné 8 kr. Nagy Péterné 5 kr. Rápolti Mózes 5 kr. N. N. 10 kr. Bartha Károly 5 kr.

Előljárásság gyűjtése Uzonból: Uzon község 5 forint.

Előljárásság gyűjtése Zalánból: Zalán község, Bodok község, Oltsem község, Málnás község 1—1 forint.

Előljárásság gyűjtése Albisról: Dálnok község, Albis község 5—5 ft. Potsa Ferencz Dálnok 1 ft.

Előljárásság gyűjtése Altorjáról: Altorja község 5 ft.

Előljárásság gyűjtése Bereczkből: Bereczk község 15 ft.

Előljárásság gyűjtése Soósmezőről: Deák Dénes 20 kr. Fénig János 10 kr. Popovics György 15 kr. Vertán Hugó 10 kr. Popp Györgyné 50 kr. Vertán János 20 kr. G. Miku, Miniska Imre 10—10 kr.

(Folytatása következik.)

Hirdetések.

Szegedről

! okl. építési vállalkozók !

Nagymihály Sándor és Társa, ajánlja magát a nagyérdemű építő közönségnek, hogy minden e szakba vágó munkákat pld. átalakítás, új lakó, üzlet, nyaraló, nyilvános, gazdasági stb. stb. épületek felépítését s az ezekhez szükséges ter-vezéseket pontosan és szakszerűen elkészít jutányos árakkal.

A nagyérdemű közönség szíves megkeresését s pártfogását kérve, maradtunk

kiváló tisztelettel:

Nagymihály Sándor és Társa,

okl. építési vállalkozók.

Kézdi-Vásárhely Vasut-utca 25 szám.

33 3-4

SCHISSER PÁL

első nagy kárpitos-butor-raktárában

Kézdi-Vásárhelyt

nagy választékban kaphatók a legszolidabban munkált ruganyos szalon-butorok minden minőségben. Teljes garnitúrák: egy kanapé, 6 drb karosszék 100 frtól feljebb, ezenkívül mindenféle divany ottománok, faragott, tömören hajlított faszékek és függőny-tartók, tükrök, tolelt-asztalok, lószőr és tengerifü matraczok és sodronyágybetétek galvanizált sodronyból tömör fakerettel és vasalással, egy nagy ágyra darabja 9 frt. Összehajtható vas-ágyak 32 rugós matráczezal.

Az üzlethelyiség a kaszinó-épület föld-szintjén van.

Hirdetés.

Kézdi-Vásárhelyt a Báthori-utczában levő, jelenleg Szöcs Károly ur által birt sörgyáramat, melyben naponta 24 hlt. sör főzhető — a termelést lehet többre is emelni — a hozzá tartozó összes felszerelésekkel, melyek teljesen jók, valamint a vele egy telken lévő gazdasági épületeket és lakóházat f. évi október hó 1-től kezdve több évre haszonbérbe adom.

Írásbeli vagy szóbeli megkeresésre további felvilágosításokkal szolgálok.

K.-Vásárhelyt, 1899. április 18.

Nagy Dénes,
sörgyár-tulajdonos.

Sz. 30—1899. vh.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kézdi-vásárhelyi kir. járásbírósa 1898. évi V. 512. számú végzése következtében Vagner Henrich javára márkosfalvi Forró Albert ellen 147 frt 25 kr. s jár. erejéig 1899. évi január hó 5-én fogatosított kielégítési végrehajtás utján foglalt és 462 frtra becsült: 33 drb juh, 30 zsák törökbuza és herefejtő gépből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a k.-vásárhelyi kir. bíróság V. 512. 1898. számú végzése folytán 147 frt 26 kr. tökekövetelés ennek 1898. évi szept. hó 22. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 28 frt 15 krban bíróság már megállapított költségek erejéig Márkosfalván a helyszínen leendő esz-közlésére 1899. évi május hó 15. napjának d. u. 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alulis el fognak adatni.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt ki-függesztését követő naptól számítatik.

Kelt Kézdi-Vásárhely, 1899. évi április hó 24-ik napján.

Kakucsai Adam,

1-1.) kir. bír. végrehajtó.

Legnagyobb nyeremény.

legszerencsésebb esetben

1.000,000 korona.

Az összes 50.000 nyeremény.

JEGYZÉKE.

A legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben

1.000,000 korona

A nyeremények részletes beosztása a következő:

Korona	
1 jutalom	600000
1 nyer. á	400000
1 " "	200000
2 " "	100000
1 " "	90000
1 " "	80000
1 " "	70000
2 " "	60000
1 " "	40000
5 " "	30000
1 " "	25000
7 " "	20000
3 " "	15000
31 " "	10000
67 " "	5000
3 " "	3000
432 " "	2000
763 " "	1000
1238 " "	500
90 " "	300
31700 " "	200
3900 " "	170
4900 " "	130
50 " "	100
3900 " "	80
2900 " "	40
50,000 nyer. és jut. összegben	13.160,000

A negyedik nagy m. kir. osztálysorsjáték nemsokára ismét kezdődik és

100,000 újból **50,000** sorsjegyre nyeremény

jut, vagyis az oldalt levő nyereményjegyzék szerint az összes sorsjegyek fele feltétlenül nyerni fog.

A nyerési esélyek, tehát mint már általános ismeretes, óriásiak.

Összesen tizenhárom millió 160,000 koronát sorsolnak ki biztosan. A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben

egy millió korona.

Szíves meilőbbi megrendelésnél eredeti sorsjegyeket a tervszerű eredeti árban és pedig:

egy egész I. o. eredeti sorsjegyet	6.—
" fél " " "	3.—
" negyed " " "	1.50
" nyolczad " " "	—75

küldünk szét utánvétellel, vagy az összeg előleges beküldése ellenében.

A húzások után megküldjük tisztelt vevőinknek a hivatalos húzási jegyzéket, hivatalos tervezetek pedig díjlanul állanak rendelkezésre. A húzások a magy. kir. kormány ellenőrzése mellett nyilvánosan történnek és azoknál mindenki megjelenehetik.

Kérjük a rendelvényeket meilőbb, legkésőbb azonban **f. évi május hó 3-ig** hozzánk beküldeni.

Török A. és Társa.

a m. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusító.

Budapest, V., Váci-körút 4/a.

Sok és nagy nyereményt fizettünk tisztelt vevőinknek; rövid idő alatt körülbelül egy fél millió koronát.

Rendelőlevél kivágandó.

Török A. és Társa utának Budapest, Budapest, Váci-körút 4/a.

Kérek részemre m. kir. szab. I. osztályu osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervszettel együtt küldeni.

Az összeget: utánvételemi kérem postaküldeményvel küldöm. frt.

(A mely rovat szükséges, törölendő.)

Pontosan csak.